

Zaobikolen ot tri strani s vyzvisheniya, koito preminavat vyv visoki planini, tozi grad-amfiteatyr se otvarja ot chetyrta strana ot prostornoto Saraevsko pole, prez koeto teche reka Bosna. Spored avstroungarskite kadastry, koito se schitat za naj-dostoverni v Evropa, i zemjata po vyzvishenijata, kakti i zad tjah, i saraevskoto plodorodno pole, ot pamtiveka sa prinadlezhali na syrbi. Znae se, che te sa priteznavali okolo osemdeset procenta ot тази zemja, koeto i ne e stranno, kato se ima pred vid, che turci sa zhiveeli izkljuchitelno v staroto gradsko jadro, a syrbite se zanimavali sys zemedelie i zhivotnovydstvo.

Ot planinite v grada idvashe prjasna izvorna voda, dyrvo, meso i rabotna ryka, a ot Saraevskoto pole – plodove, zelenchuci, pytishta ot shirokija svjat i vetrove, koito razgonvaha nezdravata mygla na kotlovinata.

Sled Vtorata svetovna vojna dyrzhavata prie zakon, syglasno kojto ot sobstvenicite, na smeshno niski ceni, nasila beshe izkupena zemjata i vyrhu neja bjaha izdignati golemi zhilishtni kvartali i mnozhestvo fabriki, v koito se stekoha hora ot vsichki kraishta na Bosna, predimno ot selata, v tyrsene na shtastliv gradski zhivot. Tazi krepostna stena ot visoki blokove, kojato pogylna plodorodnoto Saraevsko pole, zatvori vhoda i na vetrovete, ta otrovnijat smog zapochna da zadushava zhitelite na kotlovinata. Gradyt, stroen po choveshka mjarka naj-mnogo za naselenie ot stotina hiljadi (predi poslednata vojna imashe sheststotin hiljadi zhiteli), alchno poglyshthashe hora, prostranstvo i energija, chak dokato ne zapochna da se zadushava ot samija sebe si.

Novite zhiteli, pristignali prez poslednija polovin vek v Saraevo ot naj-zatyntenite bosnenski kraishta, ot hercegovskite

chukari, ot sela, palanki i gradcheta, dylboko v sebe si bjaha zapazili prastaroto selsko nedoverie kym grada i negovite korenjaci, pretopjavajki se, vsichki zaedno, bez ogled na vjarata i narodnostta kym kojato prinadlezhaha, v edin osoben mantalitet, zhilav, lukav i ustojchiv, s zhelanie da ustoi, da pusne koreni v asfalta i da pobedi. Zhiveeha razmeseni v zhilishtnite blokove i kompleksi – gradskite spalni, no kogato zapochna vojnata s napadenieto sreshtu srybskrite svatbari pred starata pravoslavna cyrkva, sled kratko dvoumene, po vremeto na postavjaneto na pyrvite barikadi, vseki premina na stranata na svoite i potyrsi zashtitata na svoeto jato. Taka edni ostanaha v novite kvartali, a drugi preminaha v starata chast na grada, vypreki che ne proizhozhdaha ot neja. Sled pyrvite klaneta na syrbi v kvartalite okolo Saraevo, zapochna istinska gradska vojna, kojato imashe vsichki belezi na grazhdanska, religiozna i etnicheska, no i mezhdou civilizacii. Razgolenata prastara omraza edva togava pokaza istinskoto lice na dylgogodishnata lyzha, v kojato bjaha zhiveli dovcherashnite komshii. Celi chetiri godini tozi grad zhivja v istinski ad, bez da znae ot chii kurshumi zagiva. Mjusjulmani i hyrvati streljaha sreshtu srybskrite kvartali, a syrbite im otvryshtaha s granatometi ot blizkrite vyzvishenija.

Po vreme na pisaneto na тази hronika vse oshte ne sa sybrani vsichki zhertvi nito ot ednata, nito ot drugata strana, no sys sigurnost se znae, che v bitkite okolo Saraevo i za nego sa zaginali pet hiljadi mladi srybski bojci, a njakolko hiljadi syrbi sa ubiti v samija grad ot rycete na isljamskrite fanatici na mnogobrojnite mesta za iztezaniya, po vreme na prinuditelen trud ili iz chastni zatvori, kakvito dyrzhaha komendantite na paravoennite formirovaniya, systaveni ot bivshi prestypnici.